

Uredništvo:

Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

Líst izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:

Schillerjeva cesta št. 3.

Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:

celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12-50
četrletno . . . K 6-50
mesečno . . . K 2-10

Za Nemčijo:

celoletno . . . K 28—

za vse druge dežele i. Ameriko K 30—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (inserate) se plačuje od četrstopenjske pete vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.

Posamezna številka 10 h.

Štev. 98.

Telefonska številka 65.

Celje, v pondeljek, 2. maja 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Usoda štajerskega deželnega zbora.

V Celju, 2. majnika.

Minulo soboto smo priobčili v našem listu daljši odlomek iz članka, katerega je prejela praška »Union« iz »poslanskih krogov«, torej iz vrst klerikalnih naših deželnozborskih poslancev. Marsikdo se je z nami vred čudil energičnemu tonu v tem članku; pisatelj je govoril tako, kakor se je govorilo in pisalo v prvih časih klerikalne deželnozborske obstrukcije. Zahteva se delitev deželne uprave — četudi še ne na vseh poljih — ali pa najmanj sprememba sedanjega Slovencev sovražnega sistema v deželi, drugače se bode boj v deželni zbornici nadaljeval.

Zanimali smo se včeraj za odgovore nemških listov na ta članek. Oficijsko glasilo nemškega nacionalne večine, »Tagblatt« citira brez vsake pripombe »Union«. Obširneje sta se razpisala klerikalni »Volksblatt« in veleposestnik bližje stoječa »Tagespost«. »Volksblatt« piše: »Ministerski predsednik je zagotovil poslancema Schoiswohlju in Prischingu, da se bode še posrečilo tekom meseca majnika Slovence pregovoriti, da puste obstrukcijo...« Potem citira »Volksblatt« že v »Nar. Dn.« objavljen odlomek iz »Unionke« in pravi dalje: »Slovenska obstrukcija je prišla s tem v drug tir, tako da se opravičeno bojimo, da se upanje ministerskega predsednika ne bode spopolnilo.« — »Tgp.« piše: »Kurtoazije Slovenskega kluba (da ne bode odklonil povabila k oficijelnim pogajanjem) ni treba, kajti o pogajanjih s Slovenci glede ustavitve obstrukcije v štaj. deželnem zboru ni govora. Pogajalo bi se samo lahko o različnih koncesijah, katerih pa nemškega nacionalna večina z ustavovernim veleposestvom vred ne more dovoliti. Dozdevni vzrok slov. obstrukcije je bil zakon o šolskem nadzorstvu, kateri je imel priti v zbornico brez prvega čitanja. Ta predlog je pa vsled amandementa socij. poslanca Horvatka tako spremenjen glede svojega besedila, da se mora o njem poprej posvetovati deželni odbor. Usoda tega predloga se bode odločila v naučnem odseku, kjer Slovenci lahko navedejo svoje pomisleke. Razpravlja se sedaj o določitvi delovnega programa, katerega lahko sprejmejo vse stranke v interesu dežele. Zaradi državnozbornskega zasedanja, ki bode trajalo noter do meseca julija, bi se moglo v juniju sploh le vršiti kratko zasedanje, v katerem bi se rešil proračun in najpotrebnejše predloge, da se izognemo stanju brez rednega dež. proračuna.«

Samo nekoliko komentarja! Predvsem zveni iz »Tgp.« izjave — vsaj spočetka — precej jeze in raz-

očaranja. Graška gospoda se je z vlado vred precej zaračunila. Veleposestniki z grofom Stirgkhom na čelu in uljudni grof Clary so se že delj časa pogajali z našimi klerikalci in se lepo pogodili; sedaj bi še bilo nekoliko javne komedije — pa mirna Bosna! Gospoda je pa delala račun brez krčmarja, to je brez javnega mnenja na Sp. Štajerju — in tam imamo precejšnjo besedo tudi — »liberalci«, to je narodna stranka in slovensko razumnštvo sploh. Dasi se nas ni kot sobojevnikov k pogajanju niti povabilo niti vprašalo po mnenju, smo bili vendar o stvari hitreje poučeni ko je bilo klerikalcem ljubo — in treba je plašč obrniti po vetru! Dočim so zadnji čas popolnoma utihnile in zginele iz klerikalnega časopisja radikalne izjave proti Gradcu in zahteve po končni osamosvojitvi Sp. Štajerje — se je oglasila sedaj po tolikem času »Union« — in klerikalnemu časopisju je zopet zgrajen mostiček do radikalizma. Umevamo, da je ta članek lahko samo maneuver proti vladi — a s tako resnimi stvarmi, kakor je sprememba vse-nemškega sistema v deželi in autonomija, se ne sme tirati licitacije in demagogije, ako hočemo, da se nas sploh smatra resnim. Ali — »slovenska obstrukcija je prišla na drug tir« pravi »Volksbl.« in to pomenja velik uspeh spodnještajerske napredne publicistike in zdrave opozicijske misli proti Nemcem in proti — samodločevanju nekaj klerikalnih mogotcev.

Smili se nam »Tagesp.«. Tako lepo si je naslikala graška gospoda rešitev iz sedanjih zadreg, prav tako kakor je opisala stvar »Tagesp.« Wastianov predlog se izroči deželnemu odboru — in določi se deželnemu zboru gotov delovni program: proračun, menda še posojilo meto Gradcu, zvišanje dež. doka-lad itd. jeli? Potem pa Slovenci lahko zopet naprej obstruirajo, če hočejo; to bi graške gospode nič ne vznemirjalo.

Ne, prijatelji, tu ne bode nič izhoda in izogibanja; delovanje dež. zbora se suče v glavnem okrog proračuna, doklad, občinskih zadev itd. — in ravno to so preprečili Slovenci z obstrukcijo. In če nastanejo razmere, kakor so nastale vsled nemške krivde in objestnosti na Češkem, pri nas ravno iste — spravili se ne bomo in spraviti tudi ne smemo tako dolgo, dokler ne bode za nas v Gradcu pravice in se ne izpolnijo znane želje. Klerikalci so uvideli, da je pri nas mnenje in politično razpoloženje tako, da tira h končni odločitvi. Zato se menda vrnejo na pravi pot in upati je, da ga tako kmalu zopet ne zapustijo. Kajti stvar z »delovnim programom« je tako okorna zvižaja — da ne bode na te limanice nikdo nasedel, kdor noče biti izdajalec naših narodnih in gospodarskih interesov.

„Umobolni“ sodnik dr. Teltschik v Ptuj.

V Ptuj, dne 1. majnika.

Kakor ste že poročali, je nemško-nacionalni sodnik dr. Teltschik v Ptuj radi znanih ljubavnih razmer z ženo nekega ptujskega policista, ki so se odigrale na jako pikanten način v rogozniških gramoznih jamah pri belem dnevu pod milim solncem — odjadral mahoma v neki sanatorij v Gradec, ker je baje postal »umoboln«. Ta vsenemški kričač je kot kazenski sodnik izrekel in sklepal »najbistroumnejše sodbje v prilog dr. A. pl. Plahkija, ki je član nemškega »Volksrata«. Evo dveh slučajev, ki dokazujeta vso »bistroumnost« tega sodnika. L. 1907 je tožila farovška kuharica A. I. po dr. pl. Plahkiju slovenskega nadučitelja Ivana Rajha pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah radi žaljenja časti. Morda, da se pri-kupi tožiteljevemu zastopniku, obsodi dr. Teltschik nadučitelja na 10 dni zaporu in plačilo stroškov. S to drakonsko sodbjo je hotel slovenskega nadučitelja, ki je imel že nad 25 službenih let ter več pohvalnih dekretov od svojih učnih oblasti — ob kruh spraviti. C. kr. okrožno sodišče v Mariboru je točno sodbjo radi ničnosti razveljavilo ter poverilo novo razpravo drugemu odniku; ta je zadevo pravilno sodil in naložil imenovanemu nadučitelju — samo primerno denarno globo. Še imenitnejše je ta dika ptujskih sodnikov pogruntal svojo sodbjo v drugem slučaju radi zakonolomstva. Žena ptujskega peka L. je tožila po dr. Plahkiju neko 17 letno dekle radi zakonolomstva, čeravno ni imela nobenega dokaza na razpolago, dočim je obdolženka baš s pričevanjem moža tožiteljice dokazala, da ni imela z L. nič spolno opraviti in čeravno je tudi L. sam kot priča potrdil, da je njegova žena brez vzroka ljubosumna nanj. Vse to ni nič pomagalo. Dr. Teltschik je obsodil 17 letno dekle radi zakonolomstva v 14 dnevni s postom in trdim ležiščem poostreni zapor. C. kr. okrožno sodišče v Mariboru je sodbjo izpremenilo in obdolženko — oprostilo krivde in kazni. Ne vemo, če je bistroumni dr. Teltschik kaj mislil na to svojo »sodbjo«, ko se je v Ragoznici vlačil z ženo ptujskega redarja in dajal javno pohujševanje. Kaj pa poreče k temu predsedništvu c. kr. okrožnega sodišča v Mariboru in ekselencu g. Pittreich v Gradcu?

Radovednež.

Shod narodne stranke pri Sv. Bolfenku n. Središčem

včeraj 1. maja je bila sijajna manifestacija narodne misli v spodnjem delu ormoškega okraja. Gotovo

LISTEK.

Oče Kondelik in ženin Vejvara.

19

Češki spisal Ignát Herrmann. —

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

Med potjo ni govoril gospod Kondelik. Samo držal se je kakor mrož in zdajpazdaj je siknil ali tiho zaklel. To pa tačas, ako se je gospa Kondelikova ali Pepica nehote dotaknila njegovih bolnih nog.

Slednjič se je kočija vstavila v Ječni ulici.

»Kje pa te boli, stari?« je sočutno vprašala gospa soproga, ko je pricapljal v drugo nadstropje in stopil v stanovanje.

Gospod Kondelik ni nekaj časa odgovoril, slednjič je odprl usta, pogledal ženo, kakor bi jo hotel z očmi prebosti in je zamrmral:

»Kje, ti vprašaš, kje? Povsod, Beti! Ali se spomniš na oni skelet, ki smo ga videli v muzeju? Torej pomisli, da so vsi ti medeni obročki in kaveljčki in kljukice, s katerimi je bil vezan, odpadli od njega! In t a k o je sedaj meni. Vse kosti so narazen. Samo da mi vse to tiči v mešu!«

Gospod Kondelik je umolknil, prijemal se je za ude, ako mu res ne razpadajo, naglo se je zravnaval v naslonjaču, kolikor mu je dovolila njegova »zbitost« in gledal okoli, kakor bi pred njim vstala nekaka prikazen in je nadaljeval z groznim glasom: »In Bogu bodi hvala, Beti, da se pozdravim! Ampak če sem se ugnal, Beti — ako jutri zopet ležem s tem prokletim »houserjem« — tedaj, Beti, v sezoni...!«

Gospa Kondelikova, ki je pomagala ubogemu možu iz obleke, ga je pogledala prestrašena in je

vprašala boječe:

»Ali naj ti dam cunj s hrenom, stari?«

Gospod Kondelik je zasikal.

»Kam bi mi jo dala, Beti! To bi morala biti cunjja kakor hiša! Ne, nobene cunje, Beti. In ne govori z menoj, Beti! Ne govori!«

»Moj Bog, stari, ti si siten! Jaz ne morem za to...!«

»Vem, Beti, vem!« je godrnjal mojster. »Saj tebi nič ne rečem!« A naglo je zakričal: »Jaz stari bedak — na stara leta grem na tajne izlete — na t a j n e izlete! In s tako prismodo!«

»Ampak gospod Vejvara morda tudi ne more za to!« je rekla gospa.

»To je ravno, da n i k d o ne more za to, Beti — da si ne morem nad nobenim ohladiti jeze. Sam sem kriv — hudič mi je to vtepel v glavo! Ali mi je bilo tega treba? Mundura za trideset goldinarjev — in kobalim v tem čez gore in doline! Poglej moje noge — to je živo meso! In kmalu bi me spravil v Liberec! Ta se mi je pristudi, ta Vejvara —«

In naenkrat, kakor da se je na nekaj spomnil, se je obrnil:

»In povej mi, Beti, kako je pravzaprav prišel ta Vejvara k nam? Kaj pa imate z njim? Zakaj pa hodi sem? Čemu se na nas pileplja?«

Gospa je gledala nekaj časa Kondelika. To vprašanje jo je presenetilo, osupnila je.

»Ampak, stari«, je govorila mirno, da bi očeta še bolj ne razdražila, »kaj imamo m i z njim? Kaj ga nisi sam povabil? Ali je to kaka nesreča, da se je z nami seznanil? Mlad, pošten mož, magistratni uradnik...? Ampak za vse to se sedaj ne gre, stari — to si povemo drugič, ko bodeš boljše volje. Sedaj se lepo sleci, nogi boš dal v škaf in legel boš. To ti bo pomagalo.«

»Da, Beti, da,« je pritrdil mojster Kondelik. Čutil je, da je neizrečeno bolan. »Naj mi da Katarina škaf in ti mi postelj! Da bi že ležal!«

In ko mu je potisnila Katarina, vrnivši se s steklenicami plzenskega piva, škaf, in ko je mojster potopil bolni nogi v mrzlo vodo, se pošteno napil, otrl brke, tedaj je dvignil visoko tri prste desne roke in je z grobno resnostjo rekel ženi:

»Poglej, Beti, in poslušaj: ako bi še kedaj slišala od mene, da hočem iti na t a j n i izlet — takoj pošlji po gospoda doktorja Čumpelika — ampak takoj pošlji ponj...!«

V. Kako se je zgodilo, da je Francišek Vejvara sploh smel hoditi za gospodično Pepico.

Sledila je vrsta neprijaznih dni. Nebo, kakor da bi samo še počakalo tajnega sokolskega izleta, se je drugi dan razjokalo in dež je lil cel teden. Bilo je mrzlo vreme in malo je manjkalo, da niso zemeljski prebivalci začeli kuriti peči v sredi junija.

Ampak ne samo v prirodi, tudi pri Kondelikovih je bilo zelo neprijazno. Mojster je zdravil nogi in je porabil za nje cele lončke vazelina in vselej, kadar se je pečal s tem domačim zdravljenjem, vselej mu je bila na ustnicah kaka polglasna kletvica, v kateri ni nikdar manjkalo ime Vejvarovo.

Vejvara se mu je res »zastudil«, kakor se je zdelo.

Pepica je skrivaj jokala in se jezila na škodoljivo usodo. Zakaj bilo ji je že popolnoma jasno, da ima Vejvaro rada. Srečala se je z njim le slučajno, toda sedaj je čutila, da je »on« pravi. In sedaj je bilo tako pusto brez njega. Ne samo, da ga ni bilo, tudi vesti o njem ni bilo. Ako je oče izgovoril njegovo ime, brž mu je navrgel takoj na to kako »prismodo« ali »prismuknenca« — in Pepici je pri tem krvavilo

nad 300 ljudi, po večini Bolfenčanov, pa tudi sosedov od Miklavža in iz Središča je bilo zbranih pri gosp. Jakobu Zabavniku v Jastrebcih. Ker so bile sobe seveda premajhne, se je vršilo zborovanje na vrtu. Predsedoval in vodil je zborovanje g. Fr. Zabavnik ml. O dogodkih v državnem in deželnem zboru je obširno in temeljito razpravljal g. dr. Gvidon Serneč iz Ormoža. Ožigosal je sedanji vladni sistem kot pomemčevalen in Slovanom krivičen, ostro je kritikoval postopanje Aehrenthalovo v zunanje politiki, ki je naložilo prebivalstvu toliko novih davkov, govoril je o predlogih vlade glede davka na vino in drugih nameravanih davščin; dalje je razpravljao o deželnem zboru, o slovenski obstrukciji tamkaj in o sramotnem umikanju slovenskih klerikalnih poslancev, o novih deželnih dokladah, o trimilijonskem posojilu, ki ga je najela dežela brez dovoljenja deželnega zbora in brez protesta s strani slovenskega deželnega odbornika Robiča in strani klerikalnega časopisja itd. — Urednik V. Spindler iz Celja je razpravljao dopolnilno k izvajanjem predgovornika o nameravanih davkih na žganje, na pivo, na vžigalice, dalje o novih deželnih davkih in o nekaterih zadevah, ki pridejo v bodočino zasedanju deželnega zbora v razpravo. Obširno je razpravljao o vprašanju bernje ali zbirce, ki jo je označil kot za duhovščino sramotno in poniževalno, na drugi strani pa v občinah, kjer je že odkupljena, kot izsesavanje ljudstva. Na to je prešel k pravemu svojemu predmetu ter razpravljao o očitanih nasprotnikov narodni stranki, posebej o tem, je li res narodna stranka ruši in zatira vero. Dokazal je, da narodna stranka v svesti si svoje resolucije na ustanovnem občnem zboru stranke v Celju 8. dec. 1906 glede stališča stranke nasproti veri ni do danes storila niti najmanjšega koraka, ki bi bil sposoben omajati versko prepričanje našega ljudstva. Slabo spričevalo bi bilo za našo duhovščino, ako bi bila narodna stranka, o kateri nasprotniki vedno pravijo, da obstoji iz par celjskih škričev, sposobna pravo vero ljudstvu iztrgati iz src. Res pa je, da duhovščina sama dandanes po večini nastopa tako, da ljudstvo mora začenjati izgubljati vero v njene nauke, ker gospodje duhovniki vedno drugače delajo in drugače uče. Ne zoper vero se bori narodna stranka, ampak zoper izrabljanje vere v politične namene, v dosego politične moči in nadvladja nad ljudstvom, t. j. zoper klerikalizem. Ostro se je obračal govornik tudi proti zadnjemu misijonu pri Sv. Bolfenku, ki ni bil prirejen v to svrhu, da bi se v ljudstvu utrdilo versko prepričanje, ampak je bil nepretrgana vrsta hujskanja proti »narodni stranki« in »Narod. Listu«, hujskanja dece proti staršem, hujskanja žen proti možem itd. Prišlo bo vsled neprestanega hujskanja duhovščine s prižnic in v spovednicah in vsled neprestanega obrekovanja političnih nasprotnikov od strani duhovščine tudi na Slovenskem sčasoma do razmer, kakršne so danes na Češkem, da se bodo cerkve vedno bolj praznile. In ne narodna stranka bo tega kriva, ampak hujskajoča duhovščina. Narod. stranka in njeno časopisje pa vkljub najhujšim napadom s strani klerikalnih poglavarjev in klerikalnega časopisja ni krenilo z začetne poti: bori se dosledno proti zlorabi vere za dosego politične moči, proti gospodstvalnosti posameznih stanov nad ljudstvom, bori se za demokratičnost v našem javnem življenju. Izven cerkve duhovnik ni nič več ko kmet ali obrtnik, vsi imajo enako pravico soodločevanja v javnem življenju in komanda kateregakoli stanu nad narodom mora prenehati. »Narodni List« bo dosledno zastopal to načelo in se bo odločno in vstrajno boril za ljudsko neodvisnost. Nato je spregovoril še na naslov mnogobrojno zbrane napr. mladine ter razvil željo, naj vstraja na začrtani poti dela, naj pridobiva vedno nove člane mladinski organizaciji in naj ne pusti, da bi miklavževski kaplan Štuhec za-

sužnil bolfensko mladino v vrstah brezpomembnih Marijinih družb ali dekliskih zvez. Govor urednika Spindlerja je napravil na ljudstvo globok utis in je bil sprejet z viharim odobravanjem. Uspeh se je tudi takoj po shodu pokazal, ker je takoj pristopilo lepo število novih članov k mladinski organizaciji in kupilo mladinske znake, na drugi strani pa se je zglasilo več novih naročnikov »Narodnega Lista«. Govorili so še gg. župan Šinko, Vrabl, Fr. Zabavnik. Konečno so se prejele sledeče resolucije: 1. Zborovalci, zbrani na shodu narodne stranke pri Sv. Bolfenku nad Središčem dne 1. maja 1910, z ogorčenjem jemljejo na znanje poročilo, da slovenski klerikalni poslanci v graškem deželnem zboru ne nameravajo vstrajati v začetnem boju proti krivicam nemške večine, ter pozivljajo slovenske poslance, naj ne odnehajo, dokler se ne spremeni Slovincem krivični sistem v deželni upravi; 2. odločno obsojajo hujskanje po prižnicah in spovednicah zoper politično drugače misleče ljudi in liste, osobito z ozirom na zadnji misijon pri Sv. Bolfenku, ter želijo, da duhovščina preneha z izrabljanjem verskih čustev ljudstva v gospodovalne namene. — Nato je predsednikv lepih navduševalnih besedah zaključil shod. — Čulo se je prvotno, da je nameraval kaplan Štuhec od Sv. Miklavža priti na shod, da bi ga »razbil«, a premislil se je in je sklical na isto uro shod za Marijino družbo. Kaplan Štuhec si je stavil za cilj poklerikaliti Sv. Bolfenk, to trdnjavo napredne misli, ter tako po intencijah generalissima dr. Korošca izolirati Središče, ves ostali okraj pa pritegniti v črni tabor. Prepričani smo pa, da se mu to ne posreči.

Politična kronika.

Državnozbornske volitve na Ogrskem

še vedno niso razpisane; vlada noče tega storiti, da bi se narodnostni »hujskači« ne poslužili preveč svobode v volilnem boju. Saj smo poročali te dni, da je bil slov. kandidat Hodži prepovedan shod volilcev. Vendar pa se je na konferenci narodnostnih voditeljev v Budimpešti na temelju poročil iz provincije konstatiralo, da je pričakovati zdatnega prirastka novih mandatov. Narodnostni klub, ki je štel doslej v drž. zboru 27 poslancev, jih utegne imeti v novem 40; podpiral bode pa samo tako vlado, ki si bode stavila nalogo, da uvede novo volilno reformo.

„Moralna slabost nemške pozicije“

Dr. Kramaf je v proračunskem odseku izjavil, da zahtevajo Nemci na Češkem, kjer so v manjšini, uradno ločitev, na Koroškem n. pr., kjer so v večini, pa isto Slovanom odrekajo. Dunajski korespondent „Frankf. Zeit.“ pripominja k temu, da je neenakost, s katero obravnavajo Nemci narodnostni problem, velika moralna slabost Nemcev in njihovega stališča. Nemci bi naj bili dosledni in bi naj nstregli jugoslovanskim željam po osamosvoji. — Mož se je zmotil v adresi: kdo bi naj Nemcu dopovedal, kaj je pravično in kaj ni?

Iz agleškega ustavnega boja.

V soboto je bil priobčen zakonski načrt glede veto — pravice lordov. Temelji načrta so resolucije, katere je o tej zadevi sklenila poslanska

zbornica. V uvodu se pravi, da bi bilo umestno ustanoviti mesto sedanje gosposke zbornice zbornico, ki bi bila na ljudski podlagi in ne na dednih privilegijih. Ker pa to ne gre tako lahko in hitro, se morajo pravice lordov omejiti. Zakonski načrt zahteva, da mora biti vsak od spodnje zbornice sklenjen finančni zakon, katerega tekom enega meseca lordi niso odobrili, vseeno veljaven.

Štajerske novice.

v Iz Rogaške Slatine nam pišejo: Kot reklamo za naše kopališče smo imeli minuli četrtek in petek tukaj uprav senzacionalno pravdo. Kopališki ravnatelj dr. Mulli je tožil vse slatinske nemškutarje s časti vrednim županom Stojnskom vred zaradi razžaljenja časti. Med ravnateljem in slatinskimi »purgarji« je bilo že dalje časa hudo sovraštvo, ker Mulli noče tako plesati kakor nekaj slatinskih »Nemcev« žvižga. Nemškutarji so ovajali Mullija, Mulli jim je pa vračal milo za drago ter škodoval zdaj enemu, zdaj drugemu kakor se mu je ravno zdelo. Slatinčani so se slednjič vsedli in napisali obširno pritožbo, v kateri je poleg osebnih napadov na Mullija mnogo ostre kritike o nanovo izgotovljenih delih pri studencih; nekateri pravijo celo, da utegnejo vreli usahniti. Potem se ostro kritizira zgradba hotela »Nadvojvoda Ivan«, zgradba cesarskega kopališča, osrednje strojarne itd. Sploh je uprava toplic po mnenju slatinskih nemškutarjev pod psa. Obširno pritožbo so poslali Slatinčani Ornigu, ta jo je izročil dež. odborniku Stalnerju in Stallner Mulliju. Tudi je poslal Ornig Mulliju neko — zaupno pismo, v kateremu so se pritožili Slatinčani proti Mulliju, proseč posredovanja in pomoči. Mulli je vložil proti 18 osebam — med njimi protineki Fischer, ki je bila po lastni izjavi pijana, ko je podpisala — tožbo zaradi žaljenja časti; a ni hotel, da bi o stvari sodilo sodišče v Rogatcu (g. Pavliček, častitamo h komplimentu!) temveč se je delegiralo celjsko okrajno sodišče in se je vršila obravnava v Rogaški Slatini. Mullija je zastopal Jabornegg, obtožence Zangger iz Celja. — Lahko si je misliti dolge obraze, jezo in razočaranje slatinskih nemškutarjev, ko so slišali, kakim potem je zvedel Mulli o njihovi pritožbi in pismu! Prepričali so se lahko zopet enkrat, da vodi vse spodnještajersko »nemštvo« neka brezobzirna, a trdno zvezana klika, ki si medsebojno pomaga — brez obzira na male in manjše nemškutarje, kateri so samo ovce, da se jih striže! Razprava je trajala dva dni; v podrobnosti se ne bomo niti spuščali; končala se je s poravnavo, o kateri pa ne verjamemo, da bi se sklenila posebno odkritosrčno. Za nas je na stvari zanimivo dvoje: prvič da vlada med poslanci, dež. odborom in nastavljenici prav čeden sporazum — in da se torej ni bati, da bi bile kedaj uslišane tudi opravičene pritožbe volilcev proti dež. nastavljenecem; drugič pa, da gospodarstvo v Rogaški Slatini nikakor ni vzorno, navzlic

srce. Ah, ta nežni človek! Ali je to zaslužil? Zakaj Pepica je bila trdno prepričana, da o n in ne sme biti vzrok usodnega tajnega izleta.

Včasih jo je dobila mati objokano.

Od začetka jo je oštevala in varovala, da bi »ne jezila očeta« — čeprav se Pepica ob takih trenutkih nikdar ni upala priti očetu pred oči. Pa ji je bilo tudi za hčer hudo in gospa Kondelikova jo je tolažila:

»Molči, otrok, in ne brigaj se za to, kar oče pravi. To vse je iz pljuč in ne iz srca. Saj ga poznaš, da si mora malo ohladiti jezo. Ko pa pride z gospodom Vejvarom zopet vkup — ga privede sam, boš videla!«

In po takih tolažilnih besedah materinih je navadno zginila jokavost Pepičina in oči so se ji radostno in upolno zaiskrile.

Bilo je v četrtek, gospod Kondelik se je vrnil opoldne domov in se je srdito držal. Bilo je gotovo, da ga je nekaj razjezilo. Saj ga je tudi lahko. Njegovi pomočniki so slikali v neki hiši, za katero se je hotel zelo potruditi, in ko je šel na svojem navadnem sprehodu pogledat njih delo, je spoznal, da so mu popolnoma pokazili »pompejski« strop v salonu. Vse delo je bilo za nič, barve so bile kakor pepel, vse je moralo dole, učenec, obdarjen s kľofuto, je moral iti domov po svež klej, domači gospod, kateremu so slikali, se je grozno togotil, vse delo se je s tem slabim vspehom zadržalo, gospod Kondelik je pomočnike prav pošteno ozmerjal in je šel domov. V poštini »naladi«, kakor je imela navado reči v takih slučajih gospa Kondelikova, na katero je navadno tudi prišel košček soprogove slabe volje.

Gospa Kondelikova je bila seveda modra, imela je svoje skušnje, v podobnih trenutkih je govorila kar najmanj in skrbela, da bi spravila vsak povod kake nadaljne zlovoljnosti s pota. Vse je naredila

tako, da bi mojster njene previdnosti ne opazil, zakaj že iz tega bi lahko postal novi ramus. In Pepici je navadno rekla:

»Danes pazi, Pepica! Oče je zopet prav slabe volje...«

Gospod Kondelik je onega dne, prišedši k obedu, treščil klobuk na divan, zagnal suknjo na posteljo — (grozno je jezilo gospo Kondelikovo, ako ji je gospod soprog dal suknjo na posteljo, skrbno postelano, na pernice, lepo zložene, toda danes ni niti črhnila) — sunil desni čevlji k oknu a levi k peči, obuval je v potu obraza copate in se je naglo obrnil v kuhinjo:

»No in obed?«

»Tako, tako, stari — samo sedi, nesem juho«, je odgovorila gospa vljudno in je odstavila lonec z juho na kraj ognjišča.

Ako bi ne bil obed gotov, to bi se gospod Kondelik jezil!

In že je bila v sobi in je nalivala juho v krožnike.

Mojster se je oziral kakor lev, kam bi vgriznil, da bi si ohladil jezo, ki je v njem ostala, toda nikjer ničesar. Vse je bilo v redu. Bile so tu posode, solnik, steklenice za pivo so stale pripravljene, na prtičku Kondelikovem je ležal konček kruha. Začel je jesti juho in morda so bili to jeterni cmoki v njej, ki jih je tako rad jedel, ki so ga mirili in tolažili. Rdečica z njegovega obraza je nenadoma zginila, oblaki na čelu so se razpršili. Gospa Kondelikova je na tistem hvalila Boga, ki ji je dal misel, da je ravno danes dala zopet jeterne cmoke v juho. Zmagala je torej. Zakaj danes ji je treba soprogove dobre volje. In s to stvarjo, za katero jo je bilo treba, je hotela pripraviti soproga v dobro voljo. Nji je bilo to sredstvo in namen obenem.

Ko so pojedli in ko je gospod Kondelik srkal z malimi duški pivo iz kozarca, dvignila se je gospa Kondelikova, šla k malemu zrcalu pri oknu, izvlekla je nekaj, vrnila se je k mizi in je položila pred soproga nekako kuverto.

»Dobili smo nekako oznanilo, stari...«

»Kaj pa zopet?«

»Gospod Vejvara to pošilja...«

»Ta prismoda?« je zamrmral mojster.

»No, ne jezi se — saj še ne veš ničesar...«

Gospod Kondelik je vzel iz kuverte zloženo polo papirja, razprostrl jo je in komaj jo je površno pogledal, je zaklical mrko:

»A tole? O tem že vem.«

Gospa Kondelikova ga je debelo pogledala.

»Saj je prišlo to ravno pred obedom, ko nisi bil doma.«

»Da, in misliš, da mi to ljudje ne povedo? Vse povedo. Ta je tudi nekaj prismojen norec! On gre k gledališkemu društvu. On igra gledališče! In še nas vabi na to!«

»Ampak to je od njega vljudnost, stari«, je rekla gospa.

»Vljudnost?« je skoro zakričal Kondelik. »To je ošabnost, to je baharija! To pomeni: pogledjte, jaz bom igral! Igral bom gledališče! Pridite pogledat — ampak to ti povem, Beti: sedaj je konec! Veš, konec je. Do sedaj nisem rekel še ničesar; mislil sem si: magistrat — magistrat. Nekaj more postati iz tega. Vedno ne bo sedel na svojih šestih ali osmih stotakih — pa ga oni poženejo naprej, kake znanee tudi imamo, gospod župan ni ljudojed, gospodje svetniki tudi ne. Ampak sedaj je konec. Presneti človek, on gre k gledališču. Tega še ni svet videl —«

Dalje sledi.

temu, da je dežela v velikih denarnih stiskah. — Slovenski deželnozb. poslanci, brigajte se za to reči! Zdi se nam, da marsikaj — smrdi. Ornign pa častitamo na načinu, kako razumeva zaupnost in zaupanje od strani volilcev. Slatinčarom ne moremo prihraniti pripombe: zakaj ste ga volili! Sedaj imate k škodi še sramoto!

Prvi majnik v Celju. Z včerajšnjim dnevom se je pričel najlepši mesec v letu. Povsod vse sveže zeleno — drevje v polnem cvetju in človeku v srca radosti, če pride iz zaduhlih trgovin, šol in pisarn v svobodno naravo! Dočim poročajo od drugod, da je včeraj za prvi maj lilo kakor iz škafa — o letošnjem mescu maju vedo vremenski preroki sploh le malo dobrega povedati — smo imeli v Celju skoraj do večera lepo vreme. Rdečih ovratnic, klinčkov in majevih znakov je bilo precej videti po mestu. Dopoldne se je vršil »pri jelenu« ljudski shod, na katerem je govoril slovenski Vidmar, popoldne pa spreved od »jelena« v »Skalno klet«, kjer se je vršila ljudska veselica. Na čelu spreveda, ki se je pomikal po Graški cesti in Ringu, je korakala novo ustanovljena železničarska godba; potem so sledile delavske posamezne organizacije za rdečo zastavo. Otvorili so spreved kolesarji z rdeče okrašenimi kolesi. Radovednežev se je nabralo na ulicah nekaj stotin. O izvrstno uspelem koncertu in ljudski veselici v »Skalni kleti« še kratko poročamo.

a Občni zbor „Südmarke“ se vrši l. 1911. v Celju. Celjski občinski odbor je sklenil društvo oficijelno povabiti v Celje. Ali tudi pastorka Albanija?

a „Slov. delavsko podporno društvo v Celju“ priredi 21. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih (Graben 7) poučno-zabavni društveni večer.

v Imenovan je za poveljnika orožniškega oddelka št. 5 v Celju nadporočnik Friderik Irnak od dež. orožniškega poveljstva.

v Okrajni šolski svet celjski je imel dne 30. aprila t. l. svojo redno sejo, v kateri je vzel na znanje mnogo tekočih zadev; razpravljal in sklepal o nekaterih protestih šolskega vodstva zoper sklepe krajnega šolskega sveta v Petrovčah o nekaterih ovadbah (!), o stavbeni zadevi šole pri Sv. Lovrencu; priporočal neko prošnjo za kvinkvenijo; stavil predlog za imenovanje učitelja na deški okoliški šoli v Celju itd.

v Pri Sv. Lovrencu na Dr. p. je zbolelo v 14 hišah že 18 otrok. 7 jih je umrlo. Šola je zaprta.

v Vse se draži. Te dni so prijatelji snage zvedeli neprijetno vest, da se je milo podražilo. — Danes se čuje, da je sklenilo društvo tovarnarjev za platno podražiti platnene izdelke za 12—20 %.

v V Zg. Radgoni je tudi minulo zimo šolar-ska kuhinja na blagodejen način poslovala. Razdelilo se je od 22. nov. do 22. 3. 16.026 porcij; vsak dan je jedlo okrog 200 otrok. Dohodkov je bilo 490, izdatkov 480 kron. — Med dobrotniki gre v prvi vrsti zahvala grofu Fünfkirchenu.

v Planinski koledar izda Savinjska podružnica SPD kohcem mesca maja. Vseboval bo: vozni red železnic in pošt po vsem Slovenskem organizacijo Slov. plan. društva, seznam planinskih koč in vodnikov, razne članke za planince in **ime-nik slovenskih gostilen**, v kolikor se bodo mogle pozvedeti. Opozarjamo torej slovenske trgovce in gostilničarje, naj inserirajo v koledarju, ki izide v velikem številu in bodo inzerati imeli velik uspeh. Vsa pojasnila daje Savinjska podružnica SPD v Gornjem gradu.

v Novo državno posojilo. Postava o novem državnem posojilu v znesku K 236.000.000 je dobila najvišje potrjenje. Tudi pogajanja med pošto hranilnico, katera je prevzela to novo izdajo 4% avstr. kronске rente, in posameznimi bančnimi zavodi glede razpečavanja te nove rente so končana. V konzorciju pri izdaji nove rente direktno vdeleženih zavodov, katerih je 25, se nahaja tudi **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani**. Na podlagi tega, oddaja Ljubljanska kreditna banka, dokler zaloga ne poide, 4% avstr. kronsko rento po originalnem, dnevnem denarnem kurzu dunajske borze, ter se opozarjajo na to ugodno priliko zlasti hranilnice in posojilnice, kakor tudi drugi denarni krogi.

v Slov. akad. društvo „Adrija“ v Pragi priredi dne 5. maja ob 8. uri zvečer „u Vojvodu“ slavnostni večer v proslavo 60 letnice Masarykove. Predava: dr. Lah: Masaryk in narodnostna filozofija. Dr. Vošnjak: Masaryk kot državo- in družboslovec in kot Slovan. Dr. Rostohar: Življenski nazor prof. Masaryka.

v Nabori v Marnberku. K naborem je došlo okrog 400 fantov, potrjenih je 62.

V soboto, 7. majnika t. l. je v Mariboru veliki orkestralni koncert s sodelovanjem koncertne pevke gospe pl. Foedransperg iz Ljubljane. — Začetek točno ob 8 zvečer. Slovenci, vsi na koncert!

v O volitvi župana in obč. svetovalcev v Št. Ilju se nam še dodatno poroča v soboto: Boj se je bil do skrajnosti. Župana smo volili trikrat! Žreb je odločil za — Thalerja. Istotako je bilo pri volitvi občinskih svetovalcev: volilo se je trikrat in konečno je odločil žreb. Izvoljeni so: za 1. svetovalca Jožef Hornicky („Nemec“), za 2. svetovalca dr. F. Mentel (Nemec) in za 3. g. F. Freibam (Slovenec). Poznali nismo nobenega kompromisa. Št. Ilj je v slovenskih zastavah!

a Od Sv. Lenarta v Slov. gor. Vpokojeni davkar Grejan se preseli odtod v Ormož. Nemškutarji so mu na odhodnici pri Sarnitzu očitali, da je „ein kerndeutscher Mann“.

a Iz Slov. Bistrice poroča sobotna „Marb. Zeit.“, da je tam nekdo opazil minuli petek Halleyev komet s prostim očesom in sicer ob pol 4. uri zjutraj. Prikazal se je kakih 15° vzhodno od jutranjice in 6° višje ko ona. Tudi rep se je razločno videl.

a Kurji zveščar. V Mariboru so prijeli in zaprli 61 letnega delavca A. Puca od Sv. Marjete pod Ptujem zaradi kraje perutnine in so ga izročili okrožnemu sodišču. Kradel je perutnino v Dolgošah in drugih krajih mariborske okolice.

Druge slov. dežele.

a Obsojeni laški vohun. Andreini, laški vohun, je bil v Gorici obsojen na 7 mesev težke ječe. Po prestani kazni bo iztiran iz Avstrije. Andreini je laški podanik, rezervni častnik in je bil uradnik v ladjedelnici v Trbižu.

a Brez matere ni mogla živeti 23-letna Anita Skrobonja v Trstu. Zato se je na materinem grobu zastropila.

a Pol jezika odgriznil je vranec posestnika Škinderja v Jami občina Dvor kravi liski, ki je v hlevu stala poleg njega in nekoč preveč požljivo stegnila jezik po piči, ki jo je imel vranec v svojih jasliah. Ne želi svojega bližnjega blaga!

a Temen slučaj. Kolarja Mühlbacher v Št. Rupertu pri Celovcu so našli nedavno temu z strelno rano na glavi. V bolnišnici je Mühlbacher izjavil, da ga je obstrelil mesar Simon M., s katerim da živita že več let v sovraštvu. Mesarja so zaprli. Gre se baje za neko afero ljubosumnosti. Oba možakarja sta že po par let oženjena.

a „Ein kralner Sokolisten Einbruch“. Celovške „štíme“ bodo zblaznele. Zvedele so, da namerava 5. maja priti nekaj „Sokolov“ (in celo v rdečih srajcah, bog se usmili!) v Št. Jakob v Rožni dolini. „Štíme“ kličejo vse vrage in vlado na pomoč proti tej „übermütig-freche Herausforderung“, „provokatorische Aufmärsche“, „landfremde Hetzer“ in kar je še takih čednih izrazov v njihovem leksiku, na drugi strani pa pozivljajo nemško fakinažo na „Abwehrrausflug“. In čujte hinavski konec te jeremijade: „Če pride med izzvanimi Korošci in kranjskimi vsiljivci do spopadov, česar se ljudje splošno boje, bodo vso odgovornost imele nositi c. kr. oblasti“. Ta nemški način strahu pred spopadi že poznamo iz Celja, Ptuja in drugod. Provocirajo spopade, potem pa tarnajo: Ti strašni Slovenci, zopet so nas tepili!

Dopisi.

Kako „delajo“ nemški sodniki na Slovenskem? Iz Slovenjgradca, 1. majnika. Odkar se je naselil tu toli potrební slovenski odvetnik, vladajo pri tukajšnjem sodišču nekako čudne razmere.

Zaplenjeno!

Pa tudi slovenskemu zdravniku hočejo izpodkopati tla, kar se jim seveda tudi ne more posrečiti, ker je ta zelo priljubljen pri ljudstvu in strokovnjak v vsakem oziru. Zato je nastal velik strah pri tukajšnjih pangermanih bivših Slovincih in Čehih. Ker ne opravijo pri neodvisnih Slovincih nič, vrgli so se z vso vehemenco na slov. misleče uradnike in učitelje in pričeli z najpoddlejším denuncijantstvom zoper te na najvišja mesta. Na čelu te zadnje gonje stoji neznatna oseba tukajšnji županček civilgeometer in trgovec z usnjem Hajuča Pototschnig, torej pristni german, čegar oče je bil rojen Podgorjan in še živa mati baje še sedaj čuti slovensko kri.

Ta človek bi pač bolje storil, ako bi se raje pobrigal za odstranitev svojega smradu, kot za porabo občinske pisarne v tako umazane namene kot je denuncijantstvo nedolžnih ljudi. Ali veste gosp. župan, da je denuncijant = največji šuft v deželi? Ker mi Slovenci v mestu ustajamo, Vas je strah, kaj ne?

Nekaj bi še imel omeniti v tukajšnjih nemških gostilnah in trgovinah, toda za danes naj bo dovolj! Priporočal jih bom v jedni prihodnjih številkih Vašega cenjenega lista. Za danes pač najbolj priporočam slovensko trgovino in gostilno v „Narodnem domu“! Zdravo!

Tehnične šole na Japonskem in Kitajskem.

Tehnika na Japonskem in Kitajskem napreduje leto za letom z velikimi koraki. Osobito gradnja železnic se je v zadnjem času znamenito razvila. Naravno je vrišal prvi impulz za to z zapada in bili so tudi le člani starih kulturnih narodov, ki so stavbe prvih železnic izvedli. A kmalu so šli mladi domačini v zapadne dežele študirat, da bi pridobljene znanosti vporabili v ojačenje svoje domovine in v kulturno povzdigo svojih rojakov. Zopet kmalu pozneje so ustanovili svoja učilišča, in tako je danes v Tokiju univerza, na Kitajskem pa se je ustanovila tehnična visoka šola v Tangh-Shanu.

O stanju tokijske univerze nam podaja letno poročilo za l. 1907/8 zanimive podatke. L. 1886. sta se s cesarskim razglasom združila dva oddelka: Tokio Daigaku (univerza) in Koku Daigaku (tehnika) v skupno visoko šolo pod imenom Teikoku Daigaku t. j. cesarska univerza. Zdajna univerza ima 6 fakultet: pravno, medicinsko, inženirsko, filološko in literarno, prirodnoznanstveno in poljedelsko. Inženirska fakulteta ima 9 oddelkov: za stavbno inženirstvo, strojno inženirstvo, ladjegradnjo, oboroževalno tehniko, elektrotehniko, arhitekturo, kemijo, tehniko eksplozivnih snovi, fužinarstvo in rudarstvo. Vsak oddelek ima obsežne prostore, vzorne pripomočke in zbirke; vse stroke se uče na podlagi najnovejših iznajdb in izumov. Študij katerekoli stroke na tehnični fakulteti traja tri leta.

Prirodnoznanstvena fakulteta ima poseben oddelek za matematiko, astronomijo, teoretično in eksperimentalno fiziko, kemijo, zoologijo in mineralogijo. Dopolnilni zavodi te fakultete so zvezdar-na, potresna postaja, biološki zavod in botanični vrt.

Poljedelska fakulteta je v vedni stiki s praktičnimi ekonomii v državi in upliva s svojim znanstvenim in raziskovalnim delovanjem blagodejno na kmetijski napredek na Japonskem. Vsled njene uplive se uvajajo v japonskem poljskem gospodarstvu izkušeni načini gospodarstva po vzoru Evrope in Amerike. V novejšem času posvečuje poljedelska fakulteta svojo pozornost tudi gozdarstvu.

Vsenčiliščna knjižnica v Tokiju obsega do 379 tisoč zvezkov, čitalnica je prirejena za 300 oseb. Učiteljski zbor univerze sestoji iz 121 profesorjev, 64 asistentov, 73 inštruktorjev, ki vodijo praktične vaje, in 16 inozemskih profesorjev — skupaj 274 učiteljev. Poslušalcev v l. 1907/8 je bilo 4393, poleg teh pa 808 vsenčiliščnih absolventov, ki so se v svrhu nadaljnjih privatnih študijev posluževali vsenčiliščnih laboratorijev in drugih pripomočkov.

Zaplenjeno!

Japonska univerza uživa živi interes in spoštovanje v celi državi. Dokaz temu so znatna darila in ustanove v prid vseučilišnim zavodom in dijakom.

Strokovnjaki štejejo tokijsko univerzo med najdovršenejše univerze sveta, in ni dvoma, da je jeden glavnih povodov velikanskega gospodarskega razvoja Japonske v zadnjih štirih desetletjih velika skrb japonske vlade za šolstvo in v prvi vrsti za univerzo.

Kitajska tehnična visoka šola je ustanovljena v Tang-Shanu, mestu, ki leži kakih 160 kilometrov vzhodno od Pekinga. V okolici mesta so bogate premogovne jame; v svrhu njih izkoriščanja je zgrajena železniška zveza s Pehtang-ho. V zvezi s temi dvema industrijalnimi podjetji se je 1. 1906. ustanovila tehnična šola po vzoru angleških Collèges. Naravno se je uvedel najprej ponk v inženirskih in rudarskih vedah. Učiteljski zbor sestoji iz predsednika in štirih učiteljev (vmes so tudi Angleži), dveh kitajskih lektorjev in nekoliko pomožnih moči. Predava se angleški. V železniškem oddelku se razlaga: nižja in višja matematika, fizika, kemija, geologija, tehnična mehanika, strojništvo in stavbarstvo, geodezija, astronomija, stavba cest, železnic in strojev. V oddelku za rudništvo je način isti, samo namesto strokovnih predavanj o železnicah se predava o rudništvu. Študij vsake stroke traja 4 leta. Ob otvoritvi zavoda je bilo 120 poslušalcev, danes jih je 200. Po ameriških in angleških vzorih je šola spojen internat, ki sprejme 160 dijakov.

Skušnje so imele doslej dobre uspehe. Kitajci delajo z veliko pridnostjo. Največ preglavic dela risanje, v katerem so Kitajci precej neokretni. Vendar zavod še ni popoln, pač pa je podana dobra podlaga za razširjenje.

Tehnični napredek se pokazuje počasi tudi na Kitajskem in bo vedel sčasoma do popolne osamosvojitve Kitajske, do nje emancipacije od evropskih vplivov.

Najnoveljša brzojavna in telefonična poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 2. majnika: V petek dne 6. maja začne poslanska zbornica zopet s plenarnimi sejami. Na prvem mestu dnevnega reda stoji prvo čitanje zakona o reformi poslovnika, katero se bo de najbrž nekoliko raztegnilo, ker hočejo vse stranke takoj pri prvemu čitanju podati svoje principijelne izjave. Po rešitvi manjših predlog se začne drugo čitanje proračuna za leto 1910. Po namerah predsednika dr. Pattaia se bo deбата o tej zadevi vršila vsak dan od 11. ure do 4. ure pop; od 4. do 6. pridejo na vrsto nujni predlogi, predvsem visokošolska vprašanja. O usodi poslovnikove reforme pravijo celo na vladni strani, da bo de njena odobritev združena najbrž s preosnovo kabineta.

VSILJEVANJE ŠKOFOV V SREDNJE ŠOLE.

Praga, 2. majnika: Kakor poročajo češki listi, sta vizitirala te dni budjeviški škof Hulka in kraljegraški škof Doubrava srednje šole po svojih škofijah. Zveza čeških profesorjev misli proti temu nastopiti.

VSTAJA V SEVERNI ALBANIJI.

Carigrad, 2. maja: Okrog Kačanika so boji ponehali in vlada tamkaj mir. Turške čete so požgale v okolici vse hiše, katere so bile zapuščene in se ni vedelo, kam so šli njihovi prebivalci. Podrobnosti manjkajo, ker brzojavne zveze s severno Albanijo še vedno niso v redu.

Carigrad, 2. maja: Vstaši so z njihovih postojank pri Kačaniku popolnoma pregnani. Okrog Prištine in Prizrena vlada začasno mir.

Škoplje, 2. maja. Pri zasledovanju vstašev s kačaniškega sedla, so trčile turške čete skupaj z glavno silo vstašev; razvil se je dolgotrajen in krvav boj, v katerem so se Arnauti počasi bojujoč se umaknili. Turki so osvojili dva topa (?) in mnogo živeža. V Škoplje so pripeljali 4 vagone ranjencev. Cesta v Prizren je še vedno v rokah vstašev.

PADEC TURŠKEGA MINISTERSTVA.

Carigrad, 2. majnika: Turški finančni minister je odstopil; ako ne bo de mogoče najti nobene poti za rešitev krize, bo de odstopilo celo ministerstvo. Gre se za sklep zbornice, da se črtajo nekaterim zetom cesarske rodbine penzije, kar je zbornica proti volji vlade in odločujočih mladoturških krogov storila.

HOFRICHTERJEVA ZADEVA.

Dunaj, 2. maja: Kakor poroča korespondenca »Wilhelm«, se je pričelo danes znova zasliševanje Hofrichterjevo in se bo de nadaljevalo še nekaj dni, dokler se zadeva konečno ne uredi. Glavna obravnava se bo de vršila še le sredi meseca majnika in utegne trajati 2—3 dni.

Dunaj, 2. maja: Gospo Hofrichter so izpustili iz policijskega zapora, ker ni nevarnosti, da bi zbežala in ker ni nobenega suma, da bi se ona udeležila no-

žvega čina. Obravnava zaradi napačnega pričevanja — gospa je do moževega priznanja pričala njemu v prilog — se bo de vršila proti njej, ne da bi se jo zaprolo.

VOLILNA REFORMA NA HRVAŠKEM.

Budimpešta, 2. maja: Ker je ogerski ministerski svet odobril načrt volilne reforme na Hrvaškem, pride ta prihodnji teden v hrvaškem saboru na dnevni red.

PROSLAVA PRVEGA MAJA.

Dunaj, 2. maja: Proslava prvega maja je po dosedanjih poročilih potekla tu in v provinci popolnomo.

Dunaj, 2. maja: Včerajšnja socijalistično proslavo prvega majnika je zelo motilo deževno vreme. Dopoldne se je vršilo 71 ljudskih in strokovnih shodov, na katerih se je govorilo o pomenu prvega maja, popoldne pa so napravili delavci običajni demonstracijski obhod čez Ring v Prater. Sprevod je trajal 1 uro. Sprevoda se je udeležilo neobičajno veliko žensk; nosile so se table z napis: Ven z volilno pravico žensk! Ven z obrambo materinstva! Dajte nam enake pravice, kakor jih imajo moški! — Poleg nemških socij. shodov so se vršili tudi češki, poljski in madžarski.

Trst, 2. maja: Včeraj so slavili prvi majnik laški socijalisti iz obeh taborov in slovenska delavska organizacija z obhodi, shodi in izleti. Do kakih nemirov ni došlo. Cestna železnica je celi dan mirovala.

Pariz, 2. maja: Majeve proslava je potekla tu in po deželi brez posebnih dogodkov. Po mestu so bili razdeljeni za vse slučaje vojaški oddelki. Do pretepa s četami je došlo le v bulonjskem gozdu, kjer so moli vojniki pregnati nabrane delavce.

SULTAN ABDUL HAMID — OČE.

Solun, 2. maja: V vili »Alatina« je povila zaprtemu sultanu Abdul Hamidu neka favoritinja hčerkico.

BJÖRNSONOV POGREB.

Kristjanija, 2. maja: Na obrežju je čakala tisočglava množica dohoda danske križarke »Norge«, katera je pripeljala Björnsonovo truplo v domačijo. Ko je stopila Björnsonova žena na suho, ji je izrazil svoje sožalje kralj sam. Ko so spravili krsto na suho, se je vršila cerkvena slovesnost. Govoril je Björnsonu v cerkvi poslovni govor Nansen, kateri je pa brez konfesije in so morale dati cerkvene oblasti posebno dovoljenje za govor.

ROOSEVELTOVO POTOVANJE.

Pariz, 2. maja: Roosevelt se je odpeljal z družino iz Amsterdama v Kopenhagen.

Pariz, 2. maja. »Gil Blas« pripoveduje, da je zahteval Rooseveltov tajnik od francoskega vseučilišča za Rooseveltovo predavanje 5.000 kron. Vseučilišče je ta znesek po kratkem obotavljanju tudi izplačalo. »Čas je denar«, je geslo Rooseveltovo — in zakaj bi pa zastoj potoval in zabaval kot praktičen Amerikanec senzacij željne Evropejce — dostavlja »Gil Blas«.

DIVJAKI POJEDLI MISIJONARJE.

London, 2. maja. — Mornarji jadernice »Marie Winkelmann«, katera je priplula s Tonga-otokov, poročajo, da so na Sauvage-otokih (Tihi ocean) divjaki ubili in snedli presbiterjanskega misijonarja Obkina in Mattersona.

ČIN ZBLAZNELE MATERE.

Lipso, 2. maja. Žena trgovca Andreja je prerazala v odsotnosti svojega moža štirim otrokom in sebi vrat ter z njimi vred umrla. Nesrečna ženska je najbrže zblaznela.

ISTERSKA DEŽELNA RAZSTAVA.

Koper, 2. maja. Včeraj je bila slovesno otvorjena isterska deželna razstava. Hrvati in Slovenci se razstave niso udeležili.

NA SMRT OBDOJENI RUDAR.

Vratislava, 2. maja. Porotna sodnija v Ratiboru je obsodila rudarja Jožefa Kaneberga, kateri je štiri-letnega svojega otroka ubil, na smrt.

a Strop se je udril v Berolinn pri novi gradnji v dvorani, ki je bila namenjena za shode in razne prireditve. Zasulo je vse delavce, vendar so pa bili samo trije težko ranjeni; eden je že umrl.

a Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani.

Sprejmejo se: knjigovodji 3, kontoristi 2, korespondenti 2, poslovodja 1, skladiščnik 1, pomočnik mešane stroke 1, pomočnik železniške stroke 1, pomočniki manufakturne stroke 4, pomočnik špecerijske stroke 1, pomočnika galanterijske stroke 2, potnik 1, blagajničarke 2, prodajalk 6, 1 praktikant, 3 učenci in 1 učenka.

Službe iščejo: knjigovodji 3, kontoristi 4, poslovodji 3, pomočnikov mešane stroke 18, pomočnikov železninske stroke 6, pomočnikov manufakturne stroke 12, pomočnika špecerijske stroke 13, pomočniki modne in galanterijske stroke 5, kontoristinj 7, blagajničark 5, prodajalk 8, 2 učenca in 2 učenki.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Mlado, staro,

Vsak pove:

Ta pa je za me!

Ker se samo z njim krepcam,
Vedno zdrav želod'c imam!

Najboljši želodčni likér!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost

liter K 2'40.

Kabinetna kakovost

„ „ 4'80.

Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Svarimo pred ponaredbami!

34

Trgovski pomočnik

star 18 let, dober prodajalec, v vseh vrstah mešane stroke dobro izurjen, želi službo premeniti takoj ali v nekaj tednih. Ponudbe se naj blagovolijo pošiljati pod »Pošten« poste restante, Muta, Štajersko. 3—1

295

Pisalni stroj z vidno pisavo

L. C. SMITH & BROS

ima: tečaj na krogah pri vozu, tečaj na krogah pri izseku, tečaj na krogah pri tipkinem dvigalu. 266 — 9

Noben drug pisalni stroj nima teh eminentnih prednosti. Ta stroj je vspeh 20 letnih izkušenj v izdelovanju samopisnic. V najkrajšem času se je prodalo 100.000 teh strojev v popolno zadovoljnost odjemalcev, ki stavijo pri nakupu velike zahteve. Ako se mudite v Celju, ne zamudite prilike si ogledati ta najpopolnejši pisalni stroj.

Zahtevajte brezplačno razkazovanje stroja! — Zahtevajte prospekt!

10 letno funkcijsko jamstvo!